

U 30/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv och förordningar för att minska regleringsbördan för små midcap-företag (Omnibus IV-förslagen)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen kommissionens förslag av den 21 maj 2025 till ändring av förordningarna (EU) 679/2016, (EU) 1036/2016, (EU) 1037/2016, (EU) 1129/2017, (EU) 1542/2023 och (EU) 573/2024 och direktiven 2014/65/EU och 2022/2557/EU samt kommissionens rekommendation om definition av små midcapföretag samt en promemoria om dem.

Helsingfors den 10 juli 2025

Arbetsminister Matias Marttinen

Regeringsråd Mikko Holm

10.7.2025

EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNINGAR OM ÄNDRING AV FÖRORDNINGARNA 2016/679/EU, 2016/1036/EU, 2016/1037/EU, 2017/1129/EU, 2023/1542/EU OCH 2024/573/EU TILL DEN DEL DET ÄR FRÅGA OM VISSA SKYLDIGHETER SOM GÄLLER DE MINSTA FÖRETAGEN I FÖRORDNINGARNA OCH TILL RÅDETS DIREKTIV OM ÄNDRING AV DIREKTIVEN 2014/65/EU OCH 2022/2557/EU TILL DEN DEL DET ÄR FRÅGA OM VISSA SKYLDIGHETER SOM GÄLLER DE MINSTA FÖRETAGEN I DIREKTIVEN SAMT KOMMISSIONENS REKOMMENDATION OM DEFINITION AV SMÅ MIDCAPFÖRETAG

1 Bakgrund

För att underlätta företagens regleringsbörda utfärdade kommissionen den 21 maj 2025 förslag till förordningar och direktiv om förenkling av vissa skyldigheter som gäller de minsta midcap-företagen (Omnibus IV-förslag) och en rekommendation om definition av små midcapföretag (personalstyrkan fler än 250 men färre än 750 personer, omsättningen överstiger inte 150 miljoner euro eller balansomslutningen överstiger inte 129 miljoner euro) (COM(2025) 501 final, COM(2025) 502 final och C(2025) 3500 final).

Omnibus IV-paketet innehöll flera olika förslag och av det s.k. stop-the-clock-förslaget COM(2025) 258 final i batteriförordningen har U-skrivelsen 29/2025 rd utarbetats för riksdagen. Av delarna COM(2025) 503 och COM(2025) 504 i paketet, som rör digitalisering och gemensamma specifikationer, utarbetas en separat U-skrivelse.

I sitt meddelande om ett stödpaket för små och medelstora företag av den 9 september 2023 föreslog kommissionen ett stort antal åtgärder på fyra områden: underlätta för små och medelstora företag, förbättra tillgången till finansiering och kvalificerad arbetskraft och stöda små och medelstora företag under hela deras livscykel. Målet är att tillhandahålla kortsiktiga lättnader, lägga grunden för deras långsiktiga konkurrenskraft och motståndskraft och främja ett rättvist och småföretagarvänligt företagsklimat. Kommissionen har därför åtagit sig att ta hänsyn till behoven hos de företag som överskrider gränsvärdena för definitionen av små och medelstora företag (kommissionens rekommendation 2003/361/EG) samt en större grupp företag som hör till små midcapföretag, och att utveckla en enhetlig definition av dessa företag.

EU:s regelverk har upplevts som betungande särskilt för små och medelstora företag och för små midcapföretag. Mario Draghis rapport (2023) betonade att EU-regleringen innebär en proportionellt sett större administrativ börda för mindre företag än för storföretag. Kommissionens mål är att minska den administrativa bördan med 25 procent för alla företag och med upp till 35 procent för små och medelstora företag. Enrico Lettas rapport betonade behovet av en distinktion mellan medelstora företag och storföretag i regleringen för att främja en rättvisare konkurrens och tillväxt.

EU-kommissionen tillkännagav i sina politiska riktlinjer målet att införa en ny företagskategori för små midcapföretag och bedöma i vilken utsträckning befintlig reglering av storföretag är för betungande eller oproportionerlig för dem eller hindrar deras konkurrensutveckling.

Kommissionen tillkännagav i sitt meddelande "En konkurrenskraftskompass för EU" att den föreslår en ny definition av små midcapföretag för att säkerställa en reglering som står i rimlig proportion till företagens storlek. Genom att införa en sådan ny kategori av företag – större än små och medelstora företag men mindre än storföretag – kan tusentals företag i EU dra nytta av skräddarsydda åtgärder.

2 Förslagets mål

Omnibus IV-förslagen syftar till att utvidga de lättnader som gäller små och medelstora företag till att omfatta också små midcapföretag, samt till att förenkla regleringen inom flera olika områden, inklusive COM(2025) 501 final: dataskyddsförordningen (EU) 2016/679, regleringen av antidumpnings- och utjämningstullar (förordningarna (EU) 2016/1036 och (EU) 2016/1037), prospektförordningen (EU) 2017/1129, batteriförordningen ((EU) 2023/1542) och F-gasförordningen ((EU) 2024/573). I paketet ingår dessutom kommissionens förslag till ändring av direktivet om marknader för finansiella instrument, dvs. MiFID II, och av CER-direktivet om kritiska entiteters motståndskraft (COM(2025) 502 final).

Målet för Omnibus IV-förslagen är också att etablera en definition av små midcapföretag (small midcap) så att regleringen kan skräddarsys i större omfattning. Syftet med förslaget är även att minska den administrativa bördan genom att minska rapporteringsskyldigheten och förenkla förfarandena. Detta anses förbättra företagens konkurrenskraft så att de kan koncentrera sig mer på affärsverksamhet än på byråkrati. Samtidigt är målet att anpassa regleringen bättre, dvs. small midcapföretag behöver inte uppfylla samma krav som storföretag, vilket ökar proportionaliteten.

Omnibus IV-förslagen syftar till att underlätta kommersialiseringen av små och medelstora företags och små midcapföretags innovationer och deras inträde på marknaden. När det gäller tillgången till finansiering placerar sig midcapföretag ofta mellan stora företag och små och medelstora företag när det gäller finansieringsinstrument. Kommersialiseringen och skalningen av innovationer kan komma av sig, eftersom midcapföretagen inte nödvändigtvis har samma resurser som stora företag, men de har vuxit ur stöden för små och medelstora företag. Till exempel kan en utvidgning av användningen av EU-tillväxtemissionsprospekt, som innehåller förenklade informationskrav, till att gälla inte bara små och medelstora företag utan även små midcapföretag underlätta dessa företags möjligheter att skaffa finansiering på kapitalmarknaden.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Förslagen syftar till att skapa en förenklad regelram för företag som har vuxit ifrån trösklarna för små och medelstora företag, men som ännu inte är storföretag.

Kommissionens förslag till ändring av dataskyddsförordningen, regleringen av antidumpnings- och utjämningstullar, prospektförordningen, batteriförordningen, F-gasförordningen (COM(2025) 501 final)

Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Den gällande dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om mikroföretag och små och medelstora företag och dess syfte har varit att minska den administrativa bördan för dessa företag. Förordningen innehåller till denna del bestämmelser genom vilka man beaktar särdragen i dessa företag och förenklar deras rapporteringsskyldigheter. Syftet med kommissionens förslag är att utvidga dessa bestämmelser till att omfatta även små midcapföretag. Till denna del föreslår kommissionen ändringar i bestämmelserna om definitioner i dataskyddsförordningen (artikel 4), register över behandling

(artikel 30), uppförandekoder (artikel 40) samt införande av certifieringsmekanismer (artikel 42).

Reglering av antidumpnings- och utjämningsstullar (förordningarna (EU) 2016/1036 och (EU) 2016/1037). Enligt gällande reglering av antidumpning och utjämningsstullar ska företagen tillhandahålla omfattande information och delta i komplicerade undersökningsprocesser. Kommissionen föreslår förenklade frågeformulär för små och medelstora företag, kortare tidsfrister och förenklade informationskrav för små och medelstora företag och små midcapföretag samt tillgång till standardiserade modellsvar.

Prospektförordningen ((EU) 2017/1129). Enligt den gällande prospektförordningen ska företagen i vissa situationer upprätta ett fullständigt prospekt (full prospectus) i samband med börsnotering eller erbjudande av värdepapper. Kommissionen föreslår en ändring som skulle utsträcka den nya förenklade prospekttypen, EU-tillväxtemissionsprospektet, till att gälla inte bara små och medelstora företag utan också små midcapföretag enligt den nya definitionen. En förenklad prospekttyp skulle minska företagens administrativa börda i situationer där EU-tillväxtemissionsprospekt tillämpas. Till prospekttypen hör dessutom ett snabbare godkännandeförfarande hos myndigheterna. Tillämpningen av denna nya förenklade prospekttyp, som grundar sig på förordningen (EU) 2024/2809 (den s.k. EU Listing Act-förordningen), inleds den 5 mars 2026. Därför finns det ännu inga erfarenheter av användningen av den – och därmed inte heller av de möjliga fördelarna avseende tillgången till kapital.

Batteriförordningen ((EU) 2023/1542). Den gällande batteriförordningen innehåller i nuläget omfattande rapporterings- och spårbarhetskrav som rör hela leveranskedjan. Kommissionen föreslår en ändring som höjer omsättningsgränsen från 40 miljoner euro till 150 miljoner euro per år för ekonomiska aktörer som omfattas av policyer för tillbörlig aktsamhet (due diligence). Skyldigheterna att iaktta tillbörlig aktsamhet i batteriförordningen gäller företag som släpper ut batterier på marknaden eller tar dem i bruk och som överskrider omsättningsgränsen. Den första rapporten om tillbörlig aktsamhet lämnas ett år efter att kraven på tillbörlig aktsamhet har börjat tillämpas (dvs. i augusti 2028), och rapporten förutsätts endast vart tredje år. I framställningen om att skjuta upp tillämpningen av batteriförordningen föreslås att ikraftträdandedagen för skyldigheterna avseende tillbörlig aktsamhet i batteriförordningen ändras. Enligt den gällande batteriförordningen träder skyldigheterna avseende due diligence i kraft den 18 augusti 2025 och det har föreslagits att ikraftträdandedagen ändras till 18 augusti 2027. En separat U-skrivelse har beretts om förslaget att skjuta upp ikraftträdandet för skyldigheterna avseende tillbörlig aktsamhet.

F-gasförordningen ((EU) 2024/573). I den gällande F-gasförordningen förutsätts att import och export av alla fluorerade växthusgaser och utrustning som innehåller sådana gaser ska registreras i den F-gasportal som kommissionen driver. Kommissionen föreslår att registreringskyldigheten förenklas på så sätt att en registrering i F-gasportalen ska göras om det är fråga om import och export av fluorerade växthusgaser samt om utrustning vars utsläppande på marknaden förutsätter rapportering enligt F-gasförordningen. Registrering ska också göras i fråga om export av sådana produkter och sådan utrustning som berörs av exportförbudet i F-gasförordningen, men som har beviljats dispens för export.

De föreslagna ändringarna träder i kraft 20 dagar efter att de har publicerats i EU:s officiella tidning. Tillämpningsdagarna varierar från förordning till förordning, men i de flesta fall börjar tillämpningen tre eller sex månader efter ikraftträdandet, om inte annat föreskrivs i förordningen.

Kommissionens förslag till ändring av direktivet om marknader för finansiella instrument, dvs. MiFID II, och av CER-direktivet om kritiska entiteters motståndskraft (COM(2025) 502 final)

I artikel 4(1) i direktivet om marknader för finansiella instrument 2014/65/EU (**MiFID II**) införs en ny definition av små midcapföretag, som är större än små och medelstora företag till marknadsvärdet. Dessutom ändras kriterierna i artikel 33 om tillväxtmarknader för små och medelstora företag. Genom ändringen utvidgas kriteriet att minst 50 procent av emittenterna på en tillväxtmarknad för små och medelstora företag ska vara små och medelstora företag till att omfatta också små midcapföretag. Förslaget innebär därmed att minst 50 procent av emittenterna på en tillväxtmarknad för små och medelstora företag bör vara små och medelstora företag, små midcapföretag eller båda. Målet är att förbättra dessa företags möjligheter att skaffa finansiering på kapitalmarknaden.

Direktivet om kritiska entiteters motståndskraft (EU) 2022/2557 (**CER-direktivet**) innehåller regler för att stärka kritiska entiteters motståndskraft inom EU. Förslaget syftar till att stärka samhällets kristålighet och förbättra skyddet av kritisk infrastruktur i en förändrad säkerhetsmiljö. I direktivet föreslås förtydliganden och förenklingar i fråga om de kritiska entiteternas skyldigheter. Syftet är att säkerställa att regleringen är proportionerlig i förhållande till företagens storlek och risker.

Kommissionens förslag COM(2025) 502 final, som gäller ändring av MiFID II-direktivet och CER-direktivet (kritiska entiteters motståndskraft), är en del av en mer omfattande regelreform. Ändringarna i MiFID II-direktivet trädde i kraft den 28 mars 2024. Tidsfristen för medlemsstaternas genomförande pågår fram till den 29 september 2025. Senast då ska medlemsstaterna ha införlivat ändringarna i den nationella lagstiftningen. Tillämpningen inleds i huvudsak efter genomförandet, men en del av ändringarna (till exempel tekniska standarder) införs stegvis inom 6–18 månader.

De föreslagna ändringarna träder i kraft 20 dagar efter att de har publicerats i EU:s officiella tidning. Medlemsstaterna bör godkänna och offentliggöra de ändringar i den nationella lagstiftningen som direktivets genomförande förutsätter senast 12 månader efter att direktivet har trätt i kraft, informera Europeiska kommissionen om kraven och tillämpa kraven inom 12 månader.

Kommissionens rekommendation om definition av små midcapföretag C(2025) 3500 final / (EU) 2025/1099

Med små midcapföretag (small midcap) avses enligt kommissionens rekommendation företag som sysselsätter fler än 250 men färre än 750 personer, som har en omsättning som inte överstiger 150 miljoner euro eller en balansomslutning som inte överstiger 129 miljoner euro. Målet är att förenkla regleringen och förbättra konkurrenskraften för företag som har vuxit ur definitionen av små och medelstora företag, men som ännu inte är storföretag.

Denna nya definition möjliggör en mer proportionerlig reglering som beaktar företagens storlek och resurser.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

COM(2025) 501 – Ett förslag till förordning som ändrar sex EU-förordningar och som grundar sig på följande artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), som en gång i tiden har använts som rättslig grund också för de rättsakter som nu ska ändras:

Den rättsliga grunden för ändringarna som rör **den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679** är artikel 16 i EUF-fördraget, som gäller skydd av personuppgifter och utgör den rättsliga grunden för EU:s dataskyddslagstiftning. Artikel 16 bekräftar att skyddet av personuppgifter är en grundläggande rättighet inom EU. EU har behörighet att stifta lagar om behandling av personuppgifter. Artikel 16 gäller både EU:s organ och medlemsstaterna när de genomför EU-lagstiftning.

Reglering av antidumpnings- och utjämningsstullar (förordningarna (EU) 2016/1036 och (EU) 2016/1037). Den rättsliga grunden för antidumpningsförordningen är artikel 207 i EUF-fördraget, som gäller den gemensamma handelspolitiken. Denna förordning reglerar de åtgärder genom vilka EU skyddar sin inre marknad mot dumpad import från tredjeländer. Den rättsliga grunden för förordningen om utjämningsstullar är också artikel 207 i EUF-fördraget, eftersom utjämningsstullar har samband med åtgärder som motverkar subventioner i den internationella handeln. Förordningen gäller situationer där tredjeländer subventionerar sin export på ett sätt som skadar unionsindustrin.

Den rättsliga grunden för **prospektförordningen (EU) 2017/1129** är artikel 114 i EUF-fördraget. Denna artikel gör det möjligt att anta lagstiftning för att upprätta och harmonisera den inre marknaden, särskilt när det är fråga om reglering som påverkar den fria rörligheten för varor, tjänster, kapital och personer.

Den rättsliga grunden för ändringarna i **batteriförordningen (EU) 2023/1542** är artikel 114 i EUF-fördraget. Artikel 114 gäller åtgärder som syftar till att upprätta den inre marknaden och få den att fungera och dess syfte är att åstadkomma tillnärmning av lagstiftningen i medlemsstaterna och säkra att enhetlig och icke-diskriminerande lagstiftning tillämpas i Europeiska unionen.

Den rättsliga grunden för ändringarna i **F-gasförordningen (EU) 2024/573** är artikel 192 (punkt 1) i EUF-fördraget. Artikel 192 hör till avdelningen för unionens miljöpolitik och definierar det beslutsförfarande som tillämpas för att uppnå miljömålen. Målen för EU:s miljöpolitik, såsom hållbar användning av naturresurser, miljöskydd och bekämpning av klimatförändringen, genomförs med stöd av artikel 192 (punkt 1) i EUF-fördraget.

COM(2025) 502 – Ett direktivförslag som ändrar MiFID II-direktivet och CER-direktivet. Förslaget grundar sig på följande artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget):

Den rättsliga grunden för **direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (MiFID II)** är artikel 53 punkt 1 i EUF-fördraget. Denna artikel gör det möjligt att anta direktiv som underlättar etableringsfriheten och tillhandahållandet av tjänster mellan medlemsstaterna. MiFID II utgår från denna artikel eftersom dess mål är att harmonisera tillhandahållandet av investeringstjänster på EU:s inre marknad, stärka investerarskyddet och öka öppenheten på marknaden.

Direktivet om kritiska entiteters motståndskraft (EU) 2022/2557 (CER-direktivet)

Den rättsliga grunden för direktivet (EU) 2022/2557, dvs. CER-direktivet (om kritiska entiteters motståndskraft), är artikel 114, som gäller åtgärder för att upprätta den inre marknaden och få den att fungera, och dess syfte är att åstadkomma tillnärmning av lagstiftningen i medlemsstaterna och säkra att enhetlig och icke-diskriminerande lagstiftning tillämpas.

Båda förslagen behandlas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, där Europaparlamentet och rådet gemensamt antar rättsakter. I rådet antas förslag med kvalificerad majoritet.

Statsrådet anser att den rättsliga grunden för förslagen är adekvat.

Förslagets förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

Kommissionen anser att åtgärder på EU-nivå är motiverade därför att regleringen gäller den inre marknaden och kräver harmonisering, och nationella åtgärder skulle inte vara tillräckliga för att eliminera variationer i regleringen eller underlätta gränsöverskridande verksamhet. Bestämmelser om kriterier för företag fastställs på unionsnivå, vilket innebär att ändringarna kräver reglering på EU-nivå.

Enligt kommissionen är förslagen proportionerliga i förhållande till målen, eftersom de gäller endast de rättsakter där små och medelstora företag och små midcapföretag har konstaterats ha en oproportionerligt stor administrativ börda. Dessutom ändrar de inte det grundläggande målet, utan underlättar tillämpningen för vissa företagsgrupper. Ändringsförslagen gäller endast de punkter som tillämpas på små och medelstora företag och som nu utvidgas till att omfatta också små midcapföretag. Målet för ändringen av F-gasförordningen är att förbättra proportionaliteten i registreringskravet.

Statsrådet anser att förslagen överensstämmer med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Den rättsliga grunden för kommissionens rekommendation om definition av små midcapföretag är artikel 292 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Denna artikel ger kommissionen befogenhet att anta rekommendationer till medlemsstaterna utan bindande rättsverkan.

Rekommendationen överensstämmer med proportionalitetsprincipen, eftersom den inte är en bindande rättsakt utan en riktgivande rekommendation, vilket i sig är en lättare regleringsform. Rekommendationen syftar till att minska regleringsbördan för små midcapföretag, som inte längre är små och medelstora företag men inte ännu storföretag. Kommissionens ambition är också att undvika överreglering som skulle kunna förhindra tillväxten och konkurrenskraften hos dessa företag, vilket är kärnan i proportionalitetsprincipen.

I enlighet med subsidiaritetsprincipen fungerar EU endast om åtgärder kan genomföras effektivare på unionsnivå än på nationell nivå. Enligt kommissionen förpliktar rekommendationen inte medlemsstaterna, utan den är vägledande. Målet är att harmonisera definitionen på EU-nivå för att medlemsstaternas åtgärder ska vara konsekventa och förutsägbara för företagen. Detta underlättar den inre marknads funktion och minskar variationerna i regleringen, vilket gynnar i synnerhet gränsöverskridande affärsverksamhet.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen har inte gjort någon egentlig konsekvensbedömning av ändringsförslagen, utan konsekvenserna beskrivs i kommissionens arbetsdokument (SWD(2025) 501).

I kommissionens rekommendation har man konstaterat att den befintliga definitionen av små och medelstora företag (rekommendation 2003/361/EG) inte täcker företag som har vuxit ur segmentet men som ännu inte är storföretag. Dessa företag står inför liknande utmaningar som små och medelstora företag, såsom administrativ börda och brist på kvalificerad arbetskraft, men de gynnas inte längre av lättnaderna för små och medelstora företag.

En undersökning visade att små midcapföretag ofta växer snabbare och är mer innovativa än små och medelstora företag men mindre prestationsdugliga än storföretag på vissa delområden. De utgör ett tydligt urskiljbart affärssegment som behöver skräddarsydda politiska åtgärder.

Den nya definitionens konsekvenser:

I sitt arbetsdokument bedömer kommissionen att helhetskonsekvenserna av definitionen av små midcapföretag på EU-företagens besparingar är cirka 79,2–93,3 miljoner euro per år. Enligt en beräkning som grundar sig på en kombination av två storleksklasser finns det cirka 38 000 små midcapföretag i EU: 250–499 anställda: cirka 31 000 företag och 500–749 anställda: cirka 7 000 företag. I arbetsdokumentet bedömer kommissionen den minskade administrativa bördan (i euro) som den nya definitionen ger upphov till med avseende på olika författningar:

Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Förslaget beräknas leda till besparingar på cirka 560 000 euro per år för små midcapföretag (baserat på en besparing på 0,5 timmar per företag, 38 000 företag, timpris 29,4 euro). Förslaget beräknas leda till besparingar på cirka 66 miljoner euro för små och medelstora företag. Enligt Eurostats företagsstatistik har cirka 62 procent av företagen inga anställda. Mot bakgrund av detta kan man anta att minst 38 procent av de små och medelstora företagen behandlar personuppgifter, i fråga om vilka de är skyldiga att föra register, eftersom de behandlar uppgifter om sina anställda regelbundet och inte sporadiskt. Detta innebär att de inte omfattas av tillämpningsområdet för undantaget enligt artikel 30 punkt 5 i den allmänna dataskyddsförordningen (GDPR). Det finns cirka 26 miljoner små och medelstora företag i EU, vilket betyder att den föreslagna ändringen skulle gälla cirka 10 miljoner små och medelstora företag (38 procent av 26 miljoner = 9,8 miljoner), förutsatt att behandlingen sannolikt inte innebär en hög risk för de registrerade. Man antar att 90 procent, dvs. cirka 9 miljoner, av dessa små och medelstora företag inte behandlar personuppgifter som innebär en hög risk, vilket skulle betyda att de skulle omfattas av tillämpningsområdet för det utvidgade undantaget. Dessutom antar man att cirka hälften av dessa 9 miljoner små och medelstora företag (dvs. 4,5 miljoner) skulle använda cirka 0,5 timmar per år för att uppfylla bokföringsskyldigheten, främst för att uppdatera befintliga register då behandlingen förändras. Då skulle den årliga besparingen vara cirka 66 miljoner euro, enligt en beräkningsmodell baserad på principen "en in, en ut" ($29,4 \text{ euro} \times 4,5 \text{ miljoner små och medelstora företag} \times 0,5 \text{ timmar} = \text{cirka } 66 \text{ miljoner euro}$).

Förordningarna om antidumpnings- och utjämningstullar (EU) 2016/1036 och 2016/1037. Dessa två förordningar är en del av EU:s system för att skydda handeln. De gör det möjligt att undersöka och skydda sig mot dumpad eller subventionerad import från länder utanför EU. Om en undersökning visar att sådan praxis skadar unionsindustrin, kan kommissionen införa en antidumpnings- eller utjämningstull förutsatt att den inte strider mot unionens intresse. Eftersom åtgärderna för att skydda handeln är tekniska och kräver ett aktivt deltagande från företagets sida, innehåller förordningarna särskilda bestämmelser som underlättar i synnerhet små och medelstora företags deltagande. Till dessa hör till exempel en rådgivningstjänst som tillhandahåller allmän information till små och medelstora företag om förfaranden och klagomål. Ambitionen är också att anpassa undersökningsperioderna med företagets räkenskapsperiod, vilket underlättar inlämnandet av uppgifter. I Omnibus-förslaget föreslås att dessa lättnader ska börja tillämpas också på små och medelstora börsbolag (små midcapföretag).

Eftersom tonvikten i åtgärderna ligger på att i första hand öka medvetenheten och underlätta deltagandet, finns det ingen noggrann bedömning av besparingarna för små midcapföretag.

Prospektförordningen (EU) 2014/65. Genom ändring (förordning (EU) 2024/2809) av förordning (EU) 2017/1129 infördes ett nytt kortare och standardiserat EU-tillväxtemissionsprospekt som är avsett särskilt för små och medelstora företag och små midcapföretag som har upptagits till handel eller som ska upptas till handel på en tillväxtmarknad för små och medelstora företag. Detta prospekt skulle framöver kunna användas i alla offentliga erbjudanden av värdepapper i små midcapföretag oberoende av om de är börsnoterade eller inte. Detta skulle minska regleringsbördan och göra dem mer attraktiva för investerare. Enligt förslaget skulle små midcapföretag kunna utnyttja den förenklade prospekttypen, EU-tillväxtemissionsprospektet. Små midcapföretag beräknas spara 12,7–22,2 miljoner euro per år (beräkningen baserar sig på 635 företag och en inbesparing på 20 000–35 000 euro per företag). I prospektdirektivet föreslås dessutom ändringar som innebär att undantaget från skyldigheterna avseende resolutionsåtgärder i banker och försäkringsbolag skulle börja tillämpas också på värdepapper som härrör från motsvarande verksamheter i tredjeländer. Detta skulle förenkla förfarandena och påskynda genomförandet av resolutionsåtgärder.

Batteriförordningen (EU) 2023/1542. Målet för EU:s nya batteriförordning (EU) 2023/1542 är att säkerställa batteriernas hållbarhet, säkerhet och spårbarhet genom hela leveranskedjan. Förordningen trädde i kraft den 18 februari 2024 och den blir det huvudsakliga regelverket för batterier från och med augusti 2025. I förordningen befrias små och medelstora företag från skyldigheter avseende aktsamhetsplikt och spårning av leveranskedjor. Man föreslår att undantaget börjar tillämpas också på små midcapföretag. Det ursprungliga undantaget baserade sig på definitionen av branscher med hög risk, som ingick i direktivförslaget om företagsansvar, men denna definition utelämnades från det slutliga direktivet om företagsansvar. Enligt konsekvensbedömningen kan företagens kostnader för aktsamhetsplikten uppgå till 40 000–500 000 euro per år. Eftersom de största företagen kontrollerar merparten av råvarorna för batterimarknaden och marknadsvolymen, påverkar undantaget för små midcapföretag målen för förordningen endast i liten omfattning. Endast cirka 250 företag är små midcapföretag, dvs. har en omsättning på 40–150 miljoner euro.

F-gasförordningen (EU) 2024/573. En bättre inriktning av registreringskraven i enlighet med förslaget minskar antalet onödiga registreringar. De beräknade besparingarna för alla företag skulle vara 3,4 miljoner euro år 2025, 5,1 miljoner euro år 2026 och 0,5 miljoner euro år 2027.

Direktiv II (direktiv 2014/65/EU, MiFID II) om marknader för finansiella instrument. MiFID II-direktivet ändras så att det blir lättare att acceptera små och medelstora företag som tillväxtmarknader. På så sätt skulle alla små midcapföretag kunna dra nytta av de förenklade informationskrav som tillämpas på tillväxtmarknader för små och medelstora företag. Om man antar att alla befintliga små midcapföretag skulle gå över till en tillväxtmarknad och använda ett förenklat prospekt, skulle besparingarna kunna vara till och med 12,7 miljoner euro (cirka 20 000 euro per företag, sammanlagt 635 företag). Denna bedömning gäller dock den största möjliga besparingen, eftersom det kan hända att en del företag redan använder ett förenklat prospekt eller väljer att fortfarande använda ett fullständigt prospekt.

Direktivet om kritiska entiteters motståndskraft (direktiv (EU) 2022/2557, CER-direktivet). Varje EU-medlemsstat ska utarbeta en strategi för att förbättra kritiska entiteters resiliens senast den 17 januari 2026. Strategin ska beskriva åtgärder som underlättar uppfyllandet av skyldigheterna för små och medelstora företag (SME) och små midcapföretag. Omnibus-förslaget förutsätter att alla befintliga förenklade åtgärder beskrivs i strategin.

Hela Omnibus IV-paketet har uppskattats minska den administrativa bördan för alla företag med 400 miljoner euro per år. I konsekvensbedömningen preciseras inte exakt hur detta belopp fördelas mellan olika författningar, utan det är fråga om en helhetsbedömning. Trots att en besparing på 400 miljoner euro har nämnts, har inga författningsspecifika andelar offentliggjorts. Förslagen bedöms underlätta efterlevnaden av bestämmelserna, särskilt när det gäller dataskyddet och finansmarknaderna. Förslagen bedöms sporra företagen till lönsam tillväxt och investeringar i och med att företagen inte längre behöver undvika tillväxt av rädsla för regleringsbördan.

Den enhetliga definitionen bedöms bidra till att EU:s inre marknad fungerar bättre och underlätta gränsöverskridande verksamhet för företag. Den bedöms också förtydliga regleringen och möjliggöra riktade stödåtgärder som syftar till att förbättra företagens konkurrenskraft, minska den administrativa bördan och stöda övergången till en hållbar ekonomi.

5.2 Konsekvenser för Finland

Förordningsändringarna (COM (2025) 501) är direkt tillämplig rätt i alla medlemsstater. En förordning kräver inte nationellt genomförande genom en separat lag. Den träder i kraft som sådan och är omedelbart bindande. Den nationella lagstiftningen kan dock kräva tekniska eller administrativa anpassningar, till exempel utseende av myndigheter eller tillsynsarrangemang. COM(2025) 501 ändrar flera befintliga EU-förordningar (till exempel dataskyddsförordningen, prospektförordningen, batteriförordningen), vilket innebär att ändringarna träder i kraft direkt och samtidigt i alla medlemsstater.

Direktivändringarna (COM (2025) 502) kräver nationellt genomförande – dvs. Finland måste stifta eller ändra lagar, förordningar eller andra författningar för att direktivmålen ska uppnås. Ändringarna gäller MiFID II-direktivet och CER-direktivet och Finland måste avgöra hur ändringarna ska genomföras i den nationella lagstiftningen (till exempel värdepappersmarknadslagen, säkerhetslagstiftningen).

Enligt Statistikcentralen fanns det 391 företag i personalklassen 250–499 år 2023, vilket är ca 1,2 procent av kommissionens uppskattning av det totala antalet små midcapföretag (storleksklass 250–499, dvs. ca 31 000 st.). Enligt den konsekvensbedömning som används i kommissionens arbetsdokument (79,2–93,3 miljoner euro) skulle definitionen av små midcapföretag ha en spareffekt på sammanlagt cirka 1,0–1,1 miljoner euro för de små midcapföretagen i Finland.

Å andra sidan härrör effekten på minskningen av bördan inte bara från små midcapföretag, utan också från små och medelstora företag (till exempel dataskyddsförordningen). Därför skulle det kunna vara bättre att ställa effekten i relation till bruttonationalprodukten (BNP). Finlands andel av EU-områdets BNP var 1,5 procent, vilket betyder att enligt denna beräkning skulle effekten på minskningen av bördan vara cirka 1,3 miljoner euro per år och effekten av hela Omnibus IV-paketet skulle vara cirka 6 miljoner euro per år för de små och medelstora företagen och midcapföretagen i Finland.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till grundläggande och mänskliga rättigheter

Kommissionens rekommendation om definition av små midcap-företag har ingen direkt rättsligt bindande verkan, men en eventuell nationell tillämpning av rekommendationen i Finland kan inverka på aspekter som har samband med konstitutionella, grundläggande och mänskliga rättigheter. Dessa kan vara bl.a. likställighetsprincipen (GrL 6 §), dvs. alla företag ska behandlas

jämlikt. Om den nya definitionen leder till särbehandling till exempel i lagstiftningen eller stödpolitiken, ska den grunda sig på objektiva och godtagbara grunder, såsom företagets storlek och resurser. Det kan vara motiverat att göra en distinktion av små midcapföretag om det främjar proportionaliteten i lagstiftningen och den ekonomiska effektiviteten. Vid en eventuell tillämpning ska dessutom näringsfriheten beaktas (GrL 18 §), dvs. tillämpningen av rekommendationen får inte utan godtagbart skäl begränsa företagets rätt att idka näring. Om definitionen leder exempelvis till begränsningar eller privilegier ska de vara förenliga med systemet för grundläggande rättigheter och proportionerliga.

6.1 Skydd av personuppgifter

Kommissionens förslag har betydelse när det gäller skydd av personuppgifter, som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen. Enligt den utfärdas närmare bestämmelser om skydd av personuppgifter genom lag. Skyddet av personuppgifter omfattas också av artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som tryggar vars och ens rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Artikeln förutsätter att personuppgifter behandlas ändamålsenlig för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan lagenlig grund.

Grundlagsutskottet (GrUU 14/2018 rd) har fäst avseende vid de hot och risker som behandlingen av personuppgifter medför. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av uppgifter som är känsliga till sin natur. Grundlagsutskottet har framhåvt de hot som behandlingen av känsliga uppgifter medför. Utskottet anser att omfattande databaser som innehåller känsliga uppgifter medför allvarliga risker med avseende på informationssäkerhet och missbruk av uppgifter och i sista hand kan det vara en persons identitet som är hotad (GrUU 13/2016 rd, s. 4, GrUU 14/2009 rd, s. 3/I). Utskottet har därför fäst särskilt avseende vid att det finns skäl att avgränsa behandlingen av känsliga uppgifter med exakta och detaljerade bestämmelser till endast det som är nödvändigt (se t.ex. GrUU 3/2017 rd, s. 5).

I den fortsatta beredningen finns det dock skäl att undersöka om den nuvarande avgränsningen i artikel 30 punkt 5 ska kvarstå avseende de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 punkt 1 i dataskyddsförordningen och de personuppgifter som rör brott och som avses i artikel 10. Dessa uppgifter är känsliga till sin natur. I stycke 51 i ingressen till dataskyddsförordningen betonas att de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i förordningen och som till sin natur är särskilt känsliga med hänsyn till grundläggande rättigheter och friheter bör åtnjuta särskilt skydd, eftersom saksammanhanget vid behandlingen av dem kan medföra stora risker för grundläggande rättigheter och friheter. Även grundlagsutskottet har ansett att stycke 51 i ingressen har betydelse vid bedömningen av bestämmelserna om känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd). Bedömningen har betydelse när det gäller att säkerställa att den enhetliga och höga dataskyddsnivån som dataskyddsförordningen garanterar inte äventyras trots de undantag som föreslås för mikroföretag, små och medelstora företag samt små midcapföretag.

7 Ålands behörighet

COM(2025) 501 – Ändring av förordningar. Förordningar är direkt tillämplig rätt i alla medlemsstater.

I fråga om **dataskyddsförordningen (EU) 2016/679** anses skyddet av de personuppgifter som de kommunala myndigheterna och landskapsmyndigheterna på Åland har i sin besittning i enlighet med den kontroll över landskapslagarna som avses i 19 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) höra till landskapets lagstiftningsbehörighet med stöd av 18 § 1 och 4 punkten i

självstyrelselagen. När det gäller skyddet av personuppgifter verkar kommissionens förslag till förordning inte gälla områden som hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet, eftersom förslaget avser privata aktörer.

Förordningarna om antidumpnings- och utjämningsstullar (EU) 2016/1036 och 2016/1037. Eftersom det är fråga om EU-förordningar är de direkt tillämplig rätt i alla medlemsstater, även i Finland och på Åland. Om en förordning gäller områden som hör till landskapets behörighet (t.ex. miljö, näringsverksamhet, utbildning) har Ålands lagting rätt att utarbeta preciserande lagstiftning.

Prospektförordningen (EU) 2014/65 och (EU) 2017/1129. Området hör till rikets lagstiftningsbehörighet med stöd av 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

Batteriförordningen (EU) 2023/1542. Eftersom det är fråga om en EU-förordning är den direkt tillämplig rätt i alla medlemsstater, även i Finland och på Åland. Om en förordning gäller områden som hör till landskapets behörighet (t.ex. miljö, näringsverksamhet, utbildning) har Ålands lagting rätt att utarbeta preciserande lagstiftning. Till exempel batteriförordningen (2023/1542) kan innehålla reglering relaterad till miljön som hör till Ålands behörighet. Myndigheterna i landskapet ansvarar då för genomförandet.

F-gasförordningen (2024/573) gäller miljöskydd och hör således i sin helhet till Ålands behörighet. Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet Åland lagstiftningsbehörighet i frågor som rör natur- och miljövärd.

COM(2025) 502 – Ändring av direktiv. Direktiven kräver nationellt genomförande och då kan Ålands självstyrelse vara direkt behörig om ett direktivområde hör till landskapets behörighet.

CER-direktivet (2022/2557) gäller kritisk infrastruktur, som i vissa fall kan höra till landskapets ansvar.

I fråga om **MiFID II-direktivet 2014/65/EU** har riket lagstiftningsbehörighet med stöd av 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

Ur perspektivet för Ålands självstyrelse har **kommissionens rekommendation om definition av små midcapföretag (EU) 2025/1099** ingen direkt effekt, men den nationella tillämpningen av den kan förutsätta att Åland involveras om en fråga hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

8 Behandlingen av förslaget i Europeiska unionens organ och övriga medlemsstaters ställningstaganden

Behandlingen av lagstiftningsförslagen i Omnibus IV-paketet inleddes den 28 maj 2025 i rådets underarbetsgrupp Antici med förenkling av regleringen. EU:s ordförandeland Danmark har för avsikt att snabbt gå vidare med behandlingen av ärendet.

Europaparlamentet har ännu inte valt det utskott som ska ansvara för huvudbehandlingen av förslagen. Föredraganden har inte ännu valts för betänkanden.

Rekommendationen om små midcapföretag kommer inte att genomgå en formell behandling i Europaparlamentet eller rådet, om inte kommissionen lägger fram ett lagstiftningsförslag senare. Rekommendationen fungerar som en anvisning för medlemsstaterna, finansinstituterna och EU-ämbetsverken (till exempel Europeiska investeringsfonden) vid planeringen av

politiska åtgärder. Medlemsstaterna röstar inte om rekommendationen, men deras ståndpunkter framgår i praktiken i nationella utlåtanden eller konsekvensbedömningar i samband med lagstiftning, om rekommendationen tillämpas till exempel i stödpolitik eller uppluckring av regelverk. Kommissionen övervakar medlemsstaternas tillämpning och kan publicera en utvärderingsrapport före den 31 maj 2030, varvid rekommendationens funktion tas till ny granskning.

9 Den nationella behandlingen av förslaget

Utkastet till U-skrivelse har genomgått ett skriftligt förfarande i sektionen för konkurrenskraft (EU-8), sektionen för finansiella tjänster (EU-10) och miljösektionen (EU-23) den 23–25.6.2025. Utkastet till U-skrivelse behandlades också i EU-ministerutskottet den 4 juli 2025.

10 Statsrådets ståndpunkt

10.1 Allmän ståndpunkt

Statsrådet understöder ändringarna i Omnibus IV-förslaget som rör små midcapföretag.

Finland stöder kommissionens mål att förenkla lagstiftningen och minska den administrativa bördan. Statsrådets mål är bättre och mindre EU-reglering.

Statsrådet understöder att de lättnader i fråga om regleringsbördan och rapporteringsskyldigheterna som gäller små och medelstora företag utvidgas till att omfatta små midcapföretag. Små midcapföretag är ofta innovativa och smidiga, men de möter fler hinder på vägen mot tillväxt och internationalisering än större företag. I framtiden bör den nya definitionen inte utsträckas till ekonomiska stödformer, utan man bör hålla sig till att underlätta den administrativa bördan och regleringsbördan.

I förhållande till de utmaningar som Europa har är de föreslagna förenklingarna av regleringen och rapporteringsskyldigheterna små, i synnerhet för finansieringens del. De föreslagna förenklingarna av regleringen kan indirekt underlätta börsnotering, men arbetet för att förbättra små och medelstora företags och midcapföretags tillgång till finansiering bör fortsätta.

10.2 Författningsspecifika ståndpunkter

Dataskyddsförordningen. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag till ändring av den allmänna dataskyddsförordningen. En stark dataskyddsreglering spelar en viktig roll för att genomföra skyddet av personuppgifter och för att den inre marknaden ska fungera effektivt. Statsrådet anser att det är viktigt att förordningen inte leder till en orimlig administrativ börda för mikroföretag, små och medelstora företag eller små midcapföretag. Statsrådet anser att man genom de ändringar som kommissionen föreslår effektivare än tidigare kan förebygga uppkomsten av administrativ börda.

Statsrådet anser att kommissionens förslag huvudsakligen är godtagbart med tanke på de grundläggande rättigheterna vid skyddet av personuppgifter. Statsrådet anser att det är ändamålsenligt att förtydliga möjligheten enligt artikel 30 punkt 5 i dataskyddsförordningen att avvika från förandet av ett register över behandlingen, därför att till följd av ordalydelsen har bestämmelsen inte kunnat tillämpas i praktiken. Med tanke på den registrerades rättigheter kan det anses positivt att det föreslagna undantaget från förandet av ett register begränsas till att gälla endast sådana situationer där behandlingen sannolikt inte medför en hög risk för den registrerades rättigheter och friheter. I den fortsatta beredningen bör man se till att förslaget inte

äventyrar den höga och enhetliga skyddsnivån som föreskrivs i förordningen. Man bör uppmärksamma i synnerhet de hot och risker som behandlingen av känsliga personuppgifter medför och att de föreslagna undantagen inte gäller behandling som medför en hög risk för den registrerades rättigheter och friheter.

Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag som gäller förordningarna om antidumpning- och utjämningstullar. Statsrådet understöder en förenkling av förordningarna och en minskning av den administrativa bördan, särskilt för små och medelstora företag.

Prospektförordningen. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag. Statsrådet understöder ett förenklat EU-tillväxtemissionsprospekt som gör det lättare för små och medelstora företag och midcapföretag att få tillgång till kapitalmarknaden genom att det underlättar skyldigheten att lämna information utan att avsevärt försämra det befintliga investerarskyddet. Tillämpningen av reglerna för den förenklade prospekttypen, som grundar sig på EU Listing Act (EU) 2024/2809, inleddes den 14 mars 2025. Därför finns det ännu inga erfarenheter av användningen av den – och därmed inte heller av de möjliga fördelarna avseende tillgången till kapital.

Batteriförordningen. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag. Statsrådet understöder förenklade registrerings- och rapporteringsskyldigheter särskilt för mindre aktörer.

Förordningen om F-gaser. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag. Statsrådet understöder förslaget om att förenkla registreringsskyldigheterna i F-gasförordningen.

Direktivet om marknader för finansiella instrument. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag. Statsrådet understöder att regleringen ställs i proportion till företagets storlek och verksamhetens omfattning, särskilt i fråga om små och medelstora företag. Statsrådet fäster dock avseende vid förslaget konsekvenser för förhållandet mellan en reglerad marknad och en tillväxtmarknad för små och medelstora företag i medlemsländer där marknadsstorleken är mindre.

Direktivet om kritiska entiteters motståndskraft. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag. Statsrådet understöder att regleringen ställs i proportion till aktörens storlek och riskprofil för att skyldigheterna ska vara proportionerliga.